

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

ÎNTREBĂRI FRECVENTE

“Evidenta contabila a veniturilor si cheltuielilor in cadrul activitatilor economice realizate de OSC”

N	Întrebare	Răspuns
1.	Legitimitatea antreprenoriatului social (AS) în cadrul activității ONC.	<p>Conform art.26 din Legea 837/1996 Asociația obștească este în drept să desfășoare activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Veniturile realizate de asociația obștească din activitatea economică nu pot fi distribuite între membrii acestei asociații și se folosesc în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Se permite folosirea veniturilor în scopuri filantropice, chiar dacă acest lucru nu este stipulat în statut. Pentru a practica o activitate economică, ce nu rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, asociația obștească poate fonda societăți comerciale și cooperative.</p> <p>Totodată, conform art. 26¹ a aceleiași legi, <u>Antreprenoriatul social</u> este o formă a activității economice a asociației obștești, care poate fi desfășurată în conformitate cu prevederile <u>Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de organizare de societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție</u>. Conform art.3 din Legea nr.845/1992 , <u>forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea</u>. La momentul actual Întreprinderea social poate fi înregistrată doar prin crearea de către fondatorul ONC a unei întreprinderi comerciale, cum ar fi: societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție. Impozitarea profitului (sau a venitului din vânzări pentru întreprindere mică sau mijlocie</p>

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

		neplătitoare de TVA) se fa efectua pe baze generale, conform Codului fiscal.
2.	Impozitarea profitului obținut din activitatea de AS (impactul in raport cu prevederile art.52 din CF)	Potrivit art. 52 din Codul fiscal, în cazul în care ONG desfășoară activitate economică prevăzută de statutul acestei ONG, atunci aceasta este scutită de impozitul pe venit al organizației, cu condiția utilizării profitului obținut doar în scopurile prevăzute de statut.
3.	Modul de înregistrare, documentare, contabilizare și impozitare a mijloacelor bănești	Modul de înregistrare, documentare, contabilizare și impozitare a mijloacelor bănești, indiferent de forma organizatorico-juridică (SRL sau ONG), se va efectua în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, care stabilește categoriile de entități, respectiv, în funcție de tipul entității legea stabilește modul de documentare a faptelor economice, sistemul de contabilitate care urmează de aplicat și formele de raportare financiară. În cazul activității economice desfășurate în cadrul ONG, cheltuielile și veniturile din această activitate se înregistrează conform planului de conturi prevăzut special pentru aplicare în ONG, fiind reglementat de prevederile Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în ONG, aprobate prin Ordinul MF №119 din 06.08.2013 și completărilor, aprobate prin Ordinul MF nr.188 din 30.12.2014 (Indicațiile metodice) . În cazul desfășurării activității de antreprenariat prin intermediul societăților comerciale (SRL) pentru contabilitatea cheltuielilor și veniturilor se va aplica Planul general de conturi contabile și prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate (S.N.C). Înregistrarea veniturilor (mijloacelor bănești), obținute în urma vânzărilor de produse și servicii se efectuează strict în baza prevederilor HG RM nr.764

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

		<p>din 25.11.92 <u>privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova și a HG RM nr. 141 din 27.02.2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor</u> , indiferent de forma organizatorico-juridică a întreprinderii/organizației. Aferent primirii mijloacelor bănești în numerar-cheș menționăm că, potrivit pct. 15 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată (Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), urmează de aplicat mașina de casă și control</p>
4.	<p>Modul de înregistrare în contabilitatea ONC a operațiunii de investire a mijloacelor bănești în capitalul social a unei SRL create în calitate de fondator</p>	<p>Modul de înregistrare în contabilitatea ONC a operațiunii de investire a mijloacelor bănești în capitalul social a unei SRL create în calitate de fondator este următorul:</p> <p>Conform Planului general de conturi contabile aprobat prin ordinal MF RM nr. 119 din 06.08.2013 ONC va efectua înregistrările contabile:</p> <p>Dt 1421 Acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate</p> <p>Ct 2421 Numerar la conturi nelegate la suma mijloacelor bănești depuse.</p> <p>În cazul în care sursa de finanțare a mijloacelor depuse în capitalul social a fost din contul mijloacelor cu destinație specială, concomitent cu prima formulă se va înregistra și următoarea formulă contabilă, la aceeași sumă:</p> <p>Dt 537 Finanțări cu destinație specială curente (în mărimea valorii oferite de donator</p> <p>Ct 3413 Fondul de autofinanțare</p>
5.	<p>Modul de înregistrare în contabilitatea SRL a mijloacelor bănești în capitalul social depuse de fondatorul-ONC</p>	<p>Modul de înregistrare în contabilitatea SRL a mijloacelor bănești în capitalul social depuse de fondatorul-ONC este următorul:</p>

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

	Conform Planului general de conturi contabile aprobat prin ordinal MF RM nr. 119 din 06.08.2013 ONC va efectua înregistrările contabile Dt 2421 Numerar la conturi nelegate Ct 311 Capital social la suma mijloacelor bănești depuse
--	--

Situația 1

1.Descrierea scurtă a condițiilor:

SRL s-a creat in 2019, cu plan de a activa din anul 2020. Timp de un an activitatea de antreprenoriat s-a desfasurat prin intermediul ONC. S-au efectuat vânzari persoanelor fizice terțe și colaboratorilor proprii fără aplicarea MCC și s-a obținut profit.

2. Întrebări:

1. Legitimitatea antreprenoriatului social (AS) în cadrul activității ONC.
2. Impozitarea profitului obținut din activitatea de AS (impactul in raport cu prevederile art.52 din CF).
3. Modul de înregistrare, documentare, contabilizare și impozitare a mijloacelor bănești (obținuți din activitățile AS în cadrul ONC (transferați la conturi bancare, primite în numerar-ches).
4. Modul de înregistrare în contabilitatea ONC a operațiunii de investire a mijloacelor bănești în capitalul social a unei SRL create în calitate de fondator.
5. Modul de înregistrare în contabilitatea SRL a mijloacelor bănești în capitalul social depuse de fondatorul-ONC.

3.Răspunsuri:

- 1) Conform art.26 din Legea 837/1996 Asociația obștească este în drept să desfășoare activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Veniturile realizate de asociația obștească din activitatea economică nu pot fi distribuite între membrii acestei asociații și se folosesc în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare. Se permite folosirea veniturilor în scopuri filantropice, chiar dacă acest lucru nu este stipulat în statut. Pentru a practica o activitate economică, ce nu rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut, asociația obștească poate fonda societăți comerciale și cooperative. Totodată, conform art. 26¹ a aceleiași legi, Antreprenoriatul social este o formă a activității economice a asociației obștești, care poate fi desfășurată în conformitate cu prevederile Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi de sine stătător sau prin întreprinderile sociale pe care le fondează sub formă juridică de organizare de societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție. Conform art.3 din Legea nr.845/1992 , forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea. De aici

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

rezultă, că la momentul actual Întreprinderea social poate fi înregistrată doar prin crearea de către fondatorul ONC a unei întreprinderi comerciale, cum ar fi: societăți cu răspundere limitată sau cooperative de producție. Impozitarea profitului (sau a veniturii din vânzări pentru întreprindere mică sau mijlocie neplătitoare de TVA) se face pe baze generale, conform Codului fiscal.

- 2) Potrivit art. 52 din Codul fiscal, în cazul în care ONC desfășoară activitate economică prevăzută de statutul acestei ONC, atunci aceasta este scutită de impozitul pe venit al organizației, cu condiția utilizării profitului obținut doar în scopurile prevăzute de statut.
- 3) Modul de înregistrare, documentare, contabilizare și impozitare a mijloacelor bănești, indiferent de forma organizatorico-juridică (SRL sau ONC), se va efectua în conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, care stabilește categoriile de entități, respectiv, în funcție de tipul entității legea stabilește modul de documentare a faptelor economice, sistemul de contabilitate care urmează de aplicat și formele de raportare financiară. În cazul activității economice desfășurate în cadrul ONC, cheltuielile și veniturile din această activitate se înregistrează conform planului de conturi prevăzut special pentru aplicare în ONC, fiind reglementat de prevederile **Indicațiilor metodice privind particularitățile contabilității în ONC, aprobate prin Ordinul MF №119 din 06.08.2013 și completărilor, aprobate prin Ordinul MF nr.188 din 30.12.2014 (Indicațiile metodice)**.

În cazul desfășurării activității de antreprenoriat prin intermediul societăților comerciale (SRL) pentru contabilitatea cheltuielilor și veniturilor se va aplica Planul general de conturi contabile și prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate (S.N.C).

Înregistrarea veniturilor (mijloacelor bănești), obținute în urma vânzărilor de produse și servicii se efectuează strict în baza prevederilor HG RM nr.764 din 25.11.92 privind aprobarea Normelor pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia națională a Republicii Moldova și a HG RM nr. 141 din 27.02.2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor, indiferent de forma organizatorico-juridică a întreprinderii/organizației. Aferent primirii mijloacelor bănești în numerar-cheș menționăm că, potrivit pct. 15 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată (Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), urmează de aplicat mașina de casă și control

- 4) Modul de înregistrare în contabilitatea ONC a operațiunii de investire a mijloacelor bănești în capitalul social a unei SRL create în calitate de fondator este următorul:

Conform Planului general de conturi contabile aprobat prin ordinal MF RM nr. 119 din 06.08.2013 ONC va efectua înregistrările contabile:

- 1) Dt 1421 Acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate
Ct 2421 Numerar la conturi nelegate
la suma mijloacelor bănești depuse.

În cazul în care sursa de finanțare a mijloacelor depuse în capitalul social a fost din contul mijloacelor cu destinație specială, concomitent cu prima formulă se va înregistra și următoarea formulă contabilă, la aceeași sumă:

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

- 2) Dt 537 Finanțări cu destinație specială curente (în mărimea valorii oferite de donator
Ct 3413 Fondul de autofinanțare

- 5) Modul de înregistrare în contabilitatea SRL a mijloacelor bănești în capitalul social depuse de fondatorul-ONG este următorul:
Conform Planului general de conturi contabile aprobat prin ordinal MF RM nr. 119 din 06.08.2013 ONG va efectua înregistrările contabi
Dt 2421 Numerar la conturi nelegate
Ct 311 Capital social
la suma mijloacelor bănești depuse.

Situația 2

1.Descrierea scurtă a condițiilor:

Dezvoltarea unei ferme ecologice pentru a acoperi o parte din costul furnizării continue a serviciilor vitale pentru grupurile vulnerabile de cetățeni. Produse agricole ecologice: lapte, ouă de prepeliță. Organizația activează deja mulți ani cu aceeași activitate economică în cadrul ONG. În viitor se planifică ca activitatea economică să se desfășoare în cadrul SRL fondate de asociație.

Întrebare:

1. Care sunt beneficiile desfășurării activității economice în cadrul ONG și în cazul creării unei întreprinderi comerciale (SRL)? Care sunt beneficiile actuale din statutul întreprinderii sociale? (cu excepția reputației).
2. Ne interesează aplicarea practică a „Legii Nr. 105 din 14.06.2018 privind promovarea forței de muncă și asigurării șomerilor”, care stabilește că angajatorii care vor oferi locuri de muncă șomerilor din categorii social vulnerabile ale populației vor putea primi subvenții de la stat pentru a compensa parțial salariile pentru acești angajați. Valoarea subvențiilor este de 30% din salariul mediu pe economie pentru anul precedent, acestea vor fi acordate timp de 6 luni fiecărui angajat.
3. Cum se înregistrează și se reflectă în contabilitatea ONG- fondator transferul de imobilizări (mijloace fixe) în capitalul social al SRL-ului fondat?
4. Cum se face transferul proprietății imobiliare de la o organizație non-profit la o altă organizație non-profit?
5. Are ONG cu activitate de antreprenariat social careva avantaje în cadrul achizițiilor publice?

Răspuns:

- 1) În cazul în care activitatea economică se desfășoară în cadrul ONG, scopul acesteia este, în primul rând, obținerea surselor financiare necesare de a fi utilizate în scopurile necomerciale prevăzute în statutul organizației.
Potrivit art. 52 alin. (2) din Codul fiscal, organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

a¹) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire și rezultă nemijlocit din acestea;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;

c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia;

e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

Astfel, indiferent de faptul cu ce forțe (utilizarea personalului propriu, beneficiarului sau altor persoane terțe) este desfășurată activitatea economică, ONG va fi scutit de plata impozitului pe venit în cazul în care activitatea corespunde cerințelor art. 52 alin. (2) din Codul fiscal, adică toate veniturile obținute se utilizează în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire.

Totodată, în cazul în care ONG intenționează să creeze SRL prin care să desfășoare activitate economică profitul căruia să fie utilizat pentru acțiunile prevăzute de statutul fondatorului menționăm următoarele:

SRL va suporta următoarele cheltuieli:

- SRL va achita impozitul pe venit din profitul obținut în mărime de 12% (cu excepția cazurilor când întreprinderea este atribuită la categoria întreprinderilor mici și mijlocii neînregistrate ca plătitori a TVA, în astfel de caz se va achita impozit pe venit în mărime de 4% din suma venitului din vânzări obținut);
- La achitarea dividendelor în folosul ONG-Fondator, se va reține impozit pe venit din profitul obținut de SRL pe bază generală, conform Codului fiscal, fără careva scutiri sau facilități (6% din suma dividendelor îndreptate spre plată).

În consecință, desfășurînd activitatea economică prin intermediul SRL, în condiții egale, ONG va profita de o sumă mai mică de venit rămase la dispoziția organizației și, respectiv, nu este eficient de a câștiga suplimentar surse prin crearea a SRL, dacă activitatea desfășurată de SRL nu este atît

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

de mare. Totodată vom menționa, că antreprenoriatul social este o formă a activității economice, care, conform art.3 al Legii 845/1992, la momentul actual poate să fie desfășurată doar în formă de întreprindere, adică cu crearea SRL sau a unei cooperative comerciale. Pentru alte tipuri de activități economice, care nu reprezintă antreprenoriat social, considerăm la momentul actual mai eficient să fie desfășurate în cadrul activității ONG, cu respectarea cerințelor Codului civil, a Legii 837/1996 și a Codului fiscal referitor la criteriul – „Asociația obștească este în drept să desfășoare activitate economică ce rezultă nemijlocit din scopurile prevăzute în statut în exclusivitate pentru realizarea scopurilor și sarcinilor statutare”.

2) Pentru a răspunde la întrebare ne vom referi la prevederile unor acte normative, prin care se reglementează condițiile acordării subsidiilor, pentru a înțelege natura operațiunilor economice care trebuie să fie înregistrate în contabilitate.

- Potrivit art. 36. Subvenționarea locurilor de muncă

(1) Subvenționarea locurilor de muncă se organizează pentru șomerii care necesită suport suplimentar pe piața muncii, în scopul facilitării integrării acestora în câmpul muncii.

(2) Angajatorul care angajează pe o perioadă nedeterminată șomeri din categoriile persoanelor menționate la art.23 alin.(3) lit.c), e)–j), direcționați de către subdiviziunea teritorială, primește subvenții lunare în sumă egală cu 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pe un termen de 6 luni, pentru fiecare șomer angajat. Subvenția se acordă în scopul compensării parțiale a salariului șomerului angajat.

(3) Angajatorul prevăzut la alin.(2) este obligat să mențină raporturile de muncă cu persoana angajată pe o perioadă de cel puțin 12 luni de la data încheierii perioadei în care a primit subvenția.

(4) Angajatorul care desface, din inițiativă proprie, contractul individual de muncă cu persoana angajată înainte de termenul prevăzut la alin.(3) este obligat să restituie subvențiile primite pentru aceasta, cu excepția cazului în care temei pentru desfacerea contractului individual de muncă l-a constituit încălcarea disciplinei de muncă, constatată conform actelor normative în vigoare.

(5) Angajatorul are dreptul să primească subvenții pentru fiecare persoană angajată doar o singură dată într-o perioadă de 36 de luni consecutive.

(6) Procedura de acordare a subvențiilor se stabilește de către Guvern.

Din condițiile Legii rezultă că subvenția se acordă cu condiția respectării stricte a unor cerințe (sunt marcate în textul mai sus). La momentul actual, pentru contabilizarea tranzacției de așa natură găsim recomandări în pct.20¹ din Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 188 din 30-12-2014 și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013. Conform punctului menționat „mijloacele financiare primite în urma desemnării procentuale se înregistrează ca majorare concomitentă a numerarului și a veniturilor anticipate. Pe măsura utilizării acestora, veniturile anticipate se decontează la venituri

This project is funded
by the European Union

**Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova**

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

curente”. Acest punct a fost introdus recent prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.135 din 15.10.2019, în vigoare din 01.01.2020. Subvențiile după natura lor pot fi recunoscute ca venituri cu destinație specială (de tip analogic desemnării procentuale condiționate), deoarece deasemenea sunt condiționate (art.36 (3-4) din legea menționată. Astfel, conducându-ne de algoritmul prevăzut, recomandăm a înregistra în contabilitate următoarele formule:

- 1) Dt 2421 Numerar la conturi nelegate - la suma subvențiilor primite
Ct 5351 Subvenții - la suma subvențiilor primite
- 2) Pe parcursul utilizării acestor mijloace, la suma cheltuielilor suportate:

Dt 716 Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială
Ct 531,533, la suma salariilor platite și contribuțiilor de asigurări medicale și sociale calculate

- 3) După expirarea a 12 luni de la data încheierii perioadei în care organizația a primit subvenția:
 - în cazul în care s-au respectat cerințele legii:
Dt 5351 Subvenții - la suma subvențiilor cheltuite
Ct 616 Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială - la suma subvențiilor cheltuite
 - în cazul în care nu s-au respectat cerințele legii:
Dt 5351 Subvenții - la suma subvențiilor returnate
Ct 5348 Alte datorii față de buget - la suma subvențiilor returnate

- 3) Modul de înregistrare în contabilitatea ONC a operațiunii de investire a mijloacelor fixe în capitalul social a unei SRL create în calitate de fondator este următorul:

Conform Planului general de conturi contabile aprobat prin ordinal MF RM nr. 119 din 06.08.2013 ONC va efectua înregistrările contabile:

Dt 1421 Acțiuni și cote de participație deținute în părțile afiliate
Ct 123 Mijloace fixe/subcont analitic în funcție de tipul mijloacelor fixe

- la valoarea estimată de un auditor/evaluator independent mijloacelor fixe depuse în capitalul social.

În cazul în care sursa de finanțare a mijloacelor fixe depuse în capitalul social a fost din contul mijloacelor cu destinație specială, concomitent cu prima formulă se va înregistra și următoarea formulă contabilă, la aceeași sumă:

Dt 3412 Fondul de active immobilizate

Ct 3413 Fondul de autofinanțare

- la valoarea de bilanț a mijloacelor fixe depuse în capitalul social

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

Notă: Aici se prezintă corespondența conceptuală (parțială) între conturile contabile principale, fără exemplificare cu cifre concrete. În cazul procesării contabile a operațiunilor de această natură, se vor efectua înregistrări contabile care cuprind întregul ciclu de formule contabile aplicate la ieșirea mijloacelor fixe, inclusiv contul 124 „Uzuara mijloacelor fixe”

- 4) Transferul proprietății imobiliare de la o organizație non-profit la o altă organizație non-profit se face ținând cont de scopul transmiterii – în folosință temporară (gratuită-pe baza contractului de comodat sau în chirie, cu plată regulată), în leasing financiar, transmitere gratuită, cu transmiterea dreptului de proprietate (donație). Transmiterea proprietății imobiliare este însoțită de contractele respective, în care se indică scopul transmiterii și acestea se notifică la notar. Parte a contractelor vor fi Actele de predare –preluare a mijloacelor fixe, cu indicarea caracteristicilor necesare a imobilului transmis, plus documentația istorică aferentă imobilului, în cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra imobilului. De menționat, că în toate cazurile se va emite o factură fiscală, cu mențiunea respectivă „transmise la păstrare”, „transmise ca donație filantropică”, „transmise în comodat (în folosință cu titlu gratuit), „Servicii de locațiune pentru perioada....”, etc, în funcție de scopul transmiterii. Înregistrarea în contabilitate a operațiunilor de transmitere a bunurilor imobiliare de asemenea, este foarte diferită și depinde de forma, scopul transmiterii și alte condiții. În cazul în care bunurile imobiliare care se transferă la o altă ONG au fost procurate din surse a mijloacelor cu destinație specială, se vor aplica regulile de înregistrare contabilă prevăzute de Indicațiile metodice privind particularitățile contabilității în organizațiile necomerciale și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 188 din din 30-12-2014 și completarea Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 119 din 06.08.2013. În cazul în care bunurile imobiliare care se transferă la altă ONG s-au procurat/creat din contul venitului obținut în urma desfășurării activităților economice, se vor utiliza regulile de înregistrare combinate- ale S.N.C și ale Indicațiilor metodice concomitent, în funcție de cazul concret. Deoarece întrebarea este vastă și răspunsul concret depinde de condițiile situație concrete, va rugăm, în caz de necesitate să contactați direct cu Tatiana Prisacar pentru a obține o consultație detaliată în baza datelor concrete (tel. 069147824).
- 5) La momentul actual pentru ONG cu activitate de antreprenoriat social care va avea avantaje speciale, stabilite expres în prevederile Legii în cadrul achizițiilor publice nu există

Situația 3

1.Descrierea scurtă a condițiilor:

Scopul AS este de a deschide o întreprindere socială ”Curățătorie Ecologică” SRL care va presta servicii inovative locuitorilor din comună și altor localități adiacente. Ideea de afacere constă în acordarea serviciilor sociale comunitare necesare populației din mediul rural, precum ar fi:

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

- Curățarea, restaurarea și decontaminarea pernelor;
- Coaserea și schimbarea coșului de pernă;
- Curățarea și recondiționarea plapumelor umplute cu pene și puf.

În prezent activitatea economică se desfășoară în cadrul asociației obștești.

2. Întrebări:

6. Legalitatea desfasurării activității de antreprenoriat social în cadrul ONG.

Impozitarea profitului obținut din activitatea de AS (impactul în raport cu prevederile art.52 din

1. Legalitatea desfasurării activității de antreprenoriat social în cadrul ONG.

2. **Legalitatea desfasurării activității de antreprenoriat social în cadrul ONG.**

Răspuns: *Legislația în vigoare nu interzice desfășurarea activității economice. Totodată, în cazul în care statutul prevede desfășurarea activității de antreprenoriat social, potrivit art. 52 din Codul fiscal, ONG este scutit de impozitare, cu condiția utilizării mijloacelor obținute (profitului) în scopurile prevăzute de statut. În caz dacă este o activitate inovatoare nouă, este necesar de a o include în statut. Pentru a fi permis, activitatea trebuie cumva conformată la scopurile statutare (de exemplu, implicarea în această activitate a beneficiarilor ONG).*

3. **Modul de justificare a prețurilor pentru servicii. Setul de documente. Ghidul de preturi pentru servicii, exista sau nu si in baza caror acte furnizorii pot stabili prezurile proprii.**

Răspuns:

În procesul calculării costurilor și formării prețurilor sunt următoarele etape semnificative:

A verifica la inceput, dacă produsele planificate pentru fabricare nu sunt incluse în lista

H O T Ă R Î R E cu privire la prețurile de comercializare a produselor social importante
nr. 774 din 20.06.2016 (în vigoare 24.06.2016)

În scopul executării prevederilor art.4 lit.h) și art.20 alin.(6) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.206-209, art.681), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante, conform anexei nr.1.
2. Controlul asupra respectării prevederilor prezentei hotărâri revine Inspecției Financiare și Serviciului Fiscal de Stat din subordinea Ministerului Finanțelor.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

3. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr.2.

Anexa nr.1

la Hotărârea Guvernului nr.774

din 20 iunie 2016

REGULAMENTUL

de formare a prețurilor de comercializare a produselor social importante

1. Produsele se comercializează pe teritoriul Republicii Moldova la prețuri libere de vânzare, cu excepția produselor social importante, prevăzute în anexa la prezentul Regulament, față de care se aplică măsurile reglementării de stat a prețurilor.

2. Prezentul Regulament se răsfrînge asupra tuturor subiecților lanțului de distribuție a produselor social importante, în cazul în care nu sînt prevăzute reglementări speciale.

3. În sensul prezentului Regulament se definesc următoarele noțiuni:

adaos comercial – component al prețului cu ridicata sau cu amănuntul, care reprezintă diferența dintre prețul de comercializare și prețul de achiziție/livrare a mărfurilor, indicat în documentele primare;

preț de achiziție – prețul producătorului/distribuitorului de peste hotare, diminuat cu suma rabatului comercial acordat, indicat în documentele primare, cu luarea în calcul a drepturilor de import achitate (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, care se va trece în cont), a cheltuielilor de transport (după caz, în funcție de condițiile de livrare), recalculat în monedă națională (lei), conform cursului oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Națională a Moldovei la data efectuării operațiunii de vămuire;

preț de livrare – prețul producătorului autohton diminuat cu suma rabatului comercial acordat, indicat în documentele primare (cu excepția taxei pe valoarea adăugată, care se va trece în cont);

procesare – activitate suplimentară desfășurată de unitatea comercială în scopul pregătirii produselor pentru vânzare prin ambalarea / reambalarea acestora, care nu modifică caracteristicile inițiale ale produselor (calibrare, sortare, mărunțire, uscare, tranșare, porționare, marcare etc.);

rabat comercial (discount) – reducere din prețul furnizorului de produse (producător, importator, comerciant), convenită între părți.

4. Pentru produsele social importante se stabilește următorul mod de formare a prețurilor de comercializare pe piața internă:

a) produsele social importante se comercializează la prețuri de achiziție/prețuri de livrare cu aplicarea adaosului comercial ce nu depășește 20%, cu excepția pîinii și a colacilor, pentru care adaosul comercial aplicat nu va depăși 10%;

b) produsele social importante, atît din import, cît și autohtone, care au fost supuse procesării în unitățile comerciale, se comercializează cu aplicarea adaosului comercial ce nu depășește 40% cumulativ de la prețul de achiziție/prețul de livrare.

5. Comerciantul cu ridicata nu se consideră producător în cazul în care efectuează operațiuni tehnologice de procesare fără a modifica caracteristicile produselor. Acesta poartă răspundere în calitate de producător conform Legii nr.105-XV din 13 martie 2003 cu privire la protecția consumatorilor în cazul depistării pe piață a produselor defectuoase din import, livrate pe piața internă **6. În toate cazurile de comercializare a produselor cu aplicarea adaosului comercial limitat, indiferent de numărul de unități comerciale, mărimea adaosului comercial cumulativ nu trebuie să depășească nivelul-limită stabilit de la prețul de achiziție/prețul de livrare.**

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

7. La comercializarea produselor social importante persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător sînt obligate să indice în documentele primare cu regim special (facturi/facturi fiscale) prețul de achiziție/prețul de livrare și mărimea adaosului comercial cumulativ aplicat.

8. În cazul încălcării modului de formare și aplicare a prețurilor pentru produsele social importante, persoanele juridice și fizice poartă răspundere contravențională, civilă sau penală conform legislației în vigoare.

Anexă

la Regulamentul de formare
a prețurilor de comercializare
a produselor social importante

LISTA

produselor social importante (pozițiile tarifare conform Nomenclurii combinate a mărfurilor)

1. Pîine¹ de pînă la 600 grame (1905)
2. Colaci² de pînă la 300 grame (1905)
3. Lapte de consum de vaci cu un conținut de grăsimi de pînă la 2,5% inclusiv (*cu excepția laptelui ultrapasteurizat – UHT*)³ (0401)
4. Chefir cu un conținut de grăsimi de pînă la 1,0% inclusiv (0403)
5. Brînză de vaci proaspătă cu un conținut de grăsimi de pînă la 5% inclusiv, fără adaosuri (0406)
6. Smîntînă din lapte de vaci cu un conținut de grăsimi de pînă la 10% inclusiv (0401)
7. Unt din lapte de vaci cu un conținut de grăsimi de pînă la 79,0% inclusiv (0405)
8. Ulei de floarea-soarelui, *cu excepția uleiului dezodorizat*⁴ (1512)
9. Făină de grîu, *cu excepția făinii din grîu durum*⁵ (1101)
10. Orez, *cu excepția orezului de specialitate*⁶ (1006)
11. Hrișcă (1008)
12. Crupe, inclusiv griș și fulgi de ovăz (1103, 1104)
13. Preparate pentru sugari și preparate pentru copii de vîrstă mică⁷ (0402)
14. *ex. 630790, 481890 – măști medicale
15. *ex. 401511, 401519 – mănuși medicale
16. *ex. 3808 – produse biocide (dezinfecanți medicali), incluse în Registrul național al produselor biocide și în Registrul de stat al dispozitivelor medicale.

Note:

¹ Doar pîinea neambalată și nefeliată, la fabricarea căreia se utilizează făină de grîu de calitate I și II, apă, sare alimentară, drojdie de panificație și aditivi pentru prevenirea bolii mesentericus.

² Doar colaci neambalați, la fabricarea cărora se utilizează făină de grîu, apă, sare alimentară, drojdie de panificație și aditivi pentru prevenirea bolii mesentericus.

³ Lapte supus procesului de ultrapasteurizare – produsul este expus la o temperatură foarte înaltă pe o perioadă foarte scurtă de timp (135°C timp de 2-4 secunde).

⁴ Ulei de floarea-soarelui purificat de substanțele volatile gustative și aromatice caracteristice.

⁵ Produs obținut prin măcinare, din grîu Triticum durum, la care tărîțele și germenii se îndepărtează, iar endospermul se macină pînă la gradul de mărunțire corespunzător.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

⁶ Orez de specialitate (orez Basmati, Jasmin, sălbatic, negru, roșu, mixt (multicolor), Carnaroli, Arborio).

⁷ Produse definite conform Hotărîrii Guvernului nr.338 din 11 mai 2011 "Pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind formulele de început și formulele de continuare ale preparatelor pentru sugari și copii mici".

2. Aspect managerial

În cazul formării prețului cu ridicata (pretul la care vinde producatorul industrial). El se compune din:

- cheltuielile de producție,
- cheltuielile de desfacere,
- profitul producătorului,
- accize,
- taxa pe valoare adăugată plătită de către producător (la cea mai mare parte a bunurilor economice industriale), dacă este înregistrat ca plătitor a TVA Total, preturi de vânzare.

Entitatea de comerț cu amanuntul se poate aproviziona:

- de la producător;
- de la firma de comerț cu ridicata;
- de la firma importatoare.

În toate situațiile va apărea adaosul comercial practicat de firma de comerț cu amanuntul și suma TVA generată de acest adaos. De obicei cota procentuală a adaosului comercial din comerțul cu amanuntul este mai mare decât cota procentuală practicată în comerțul cu ridicata.

Aspect financiar

Recomandăm elaborarea unei strategii de preț în cadrul organizației.

O strategie desemnează liniile definitorii ale atitudinii și conduitei unei entități în vederea atingerii anumitor obiective. Strategia de prețuri este un mod concret de abordare a prețurilor; o conduită a unui agent economic față de prețurile produselor sale pe o perioadă mai îndelungată pe piața ofertelor. O asemenea conduită, care prin natura sa îmbracă aspecte deosebit de complexe, stă la baza stabilirii strategiilor de preț.

În fundamentarea prețurilor contribuie factori obiectivi. Din punct de vedere economic, aspectul obiectiv, al formării și dimensionării prețului îl reprezintă egalitatea clasică:

Pret = cost pe unitatea de produs + marja profitului pe unitatea de produs.

Factori subiectivi. Influența subiectivismului agentului utilizator sau consumator a obligat, în timp, firmele cu experiență în aprecierea realității să apeleze la tehnici de identificare a preferințelor, a motivațiilor care pot hotărî decizia de achiziționare a

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

produsului sau produselor acestor firme la toate nivelurile de preturi. Asemenea investigatii includ informatii referitoare la:

- raportul dintre pretul solicitat de firma si pretul practicat de alte firme in acelasi domeniu,
- felul in care produsul sau serviciul satisface nevoile consumatorului, comparativ cu alte produse existente pe piata,
- accesibilitatea produselor realizate si oferite de catre concurenti,
- semnificativa loialitate a cumparatorilor.

Valoarea atribuita de catre utilizator sau consumator produsului ori serviciului oferit poate fi considerata drept pretul sau tariful maxim pe care 1-ar putea avea produsul respectiv.

Prețurile pentru servicii se formează conform aceleeași formule clasice, dar fără adaosuri comerciale, ca în cazul bunurilor. Doar cheltuielile de resurse pentru prestarea serviciului+profitul.

Contabilitatea costurilor de producție conform noilor reglementări

La 1 ianuarie 2014 au intrat în vigoare **Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor** (Indicații metodice), care reglementează modul general de contabilizare a costurilor de producție și de calculație a costului produselor fabricate/serviciilor prestate.

Nomenclatorul articolelor de costuri nominalizate în aceste Indicații metodice are un caracter de recomandare. În funcție de particularitățile organizațional-tehnologice, necesitățile informaționale și de semnificația anumitor tipuri de costuri, nomenclatorul articolelor poate fi modificat prin includerea unor articole noi (de exemplu, în politicile de contabilitate ale entității pot fi prevăzute articole suplimentar de costuri pe baza unui Nomenclatorul concret al articolelor de costuri care se stabilește de către entitate de sine stătător și se reflectă în politicile contabile ale acesteia).

Varianta de contabilizare a costurilor de producție se alege de către fiecare entitate de sine stătător, în funcție de mărimea, particularitățile organizațional-tehnologice, necesitățile informațional-decizionale, și se reflectă în politicile contabile ale acesteia.

Indicațiile metodice conțin un șir de prevederi care se referă la:

- componența costurilor de producție;
- recunoașterea și evaluarea costurilor de producție;
- contabilitatea costurilor aferente fabricării produselor;
- contabilitatea costurilor aferente prestării serviciilor;
- evaluarea și contabilizarea produselor secundare și a deșeurilor;
- contabilitatea pierderilor de producție;
- contabilitatea costurilor producțiilor și unităților de deservire;
- calculația costurilor produselor fabricate și serviciilor prestate.

Va recomandăm consultarea Indicațiilor metodice menționate pentru a vă elabora politica de contabilitate referitoare la formarea costului efectiv al producției/serviciilor, care se vor lua la baza stabilirii prețurilor.

4. Aplicarea legii cu privire la achizițiile publice pentru ONG.

Răspuns: În modul general stabilit.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

5. Angajarea (daca sunt particularități) personalului la întreprinderea de antreprenorial social. Combinarea SIM si CDC.

Legislația în vigoare nu prevede clauze expres privind interzicerea combinării CIM cu CDC. Totodată, conform opiniei unor specialiști de profil în dreptul muncii, persoana care prestează servicii în baza CDC trebuie să fie înregistrată în calitate de întreprinzător în una din formele existente (de exemplu, deținător de patentă de întreprinzător, înregistrat ca subiec al activității profesionale în domeniul justiției sau sănătății, conform cap.10¹ din Codul fiscal)

Din punct de vedere al impozitării menționăm că, potrivit art. 88 din Codul fiscal, retribuirea muncii se va impozita cu aplicarea cotei stabilite pentru persoanele fizice (12% art. 15 lit. a) CF).

De asemenea, pentru retribuirea muncii se va calcula primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, precum și contribuții obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat.

6. Tranzacțiile privind donațiile de la persoane fizice (de ex., oferirea de către săteni a donațiilor mici - 50, 100, 200 lei, se vor impozita acestea? Trebuie folosite MCC? Donațiile- cum trebuie raportate, înregistrate și, în general, cum trebuie corect primite. Procedura legală.

Răspuns:

Răspuns la întrebarea: Tranzacțiile privind donațiile de la persoane fizice (de ex., oferirea de către săteni a donațiilor mici - 50, 100, 200 lei, se vor impozita acestea?

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (4) din Codul fiscal, persoana fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, în partea în care suma totală depășește venitul pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația. Prevederile prezentului alineat nu se extind asupra persoanelor care fac donații persoanelor care au calitatea de rudă, afin de gradul I, precum și calitatea de soț/soție.

Astfel, dacă suma donației nu depășește venitul obținut pe parcursul perioadei fiscale în care a fost făcută donația, atunci nu va fi necesar de a calcula impozitul pe venit.

Răspuns la întrebarea: Trebuie folosite MCC?

La desfășurarea căror activități se permite efectuarea decontărilor bănești fără aplicarea ECC?

Pct. 15 din Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată (Anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 141/2019), stabilește că se permite efectuarea decontărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control la

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

desfășurarea activităților stipulate în anexa la Regulament [LISTA genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control].

Astfel, conform Anexei la Regulamentul cu privire la exploatarea echipamentelor de casă și de control pentru efectuarea decontărilor în numerar și/sau prin alt instrument de plată este aprobată **LISTA genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control:**

1. Comercializarea către populație a produselor agricole crescute de agenții economici care nu sânt plătitori ai taxei pe valoarea adăugată pe terenurile proprii sau arendate – în piețe, iarmaroace și alte locuri autorizate de organele administrației publice locale

2. Comercializarea de către gospodăriile țărănești (de fermier) a produselor agricole altor agenți economici, precum și serviciile pentru agricultură prestate de acestea, cu eliberarea bonurilor de plată

3. Comercializarea obiectelor de cult religios și a literaturii religioase, ritualurile și ceremoniile efectuate de către organizațiile religioase în locașurile de cult

4. Comercializarea ziarelor, revistelor și biletelor de loterie

5. Serviciile prestate de transportul în comun urban în baza biletelor și/sau abonamentelor de călătorie (la preț fix, executate în mod tipografic)

6. Serviciile veterinare, serviciile de reparare urgentă a spațiului locativ, a instalațiilor ingineresti, a mobilierului, a tehnicii de uz casnic prestate de agenții economici populației deplasându-se la clientelă, cu eliberarea bonurilor de plată

7. Desfășurarea activității farmaceutice în punctele medicale din localitățile rurale în care nu sânt farmacii, cu eliberarea bonurilor de plată

8. Activitățile desfășurate de titularii patentelor pe baza patentei de întreprinzător

9. Activitățile pentru care sistemele de evidență și gestiune computerizată asigură emiterea facturilor fiscale pe hârtie specială cu însemne de protecție, imprimând seria și numărul facturii fiscale din diapazonul atribuit de către Serviciul Fiscal de Stat, care îndeplinesc și funcția bonurilor de plată (achitare în numerar)

10. Activitatea băncilor care se licențiază și se reglementează prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv operațiunile de schimb valutar cu persoanele fizice, efectuate prin intermediul birourilor de schimb valutar ale băncii licențiate, cu eliberarea unui document, stabilit de Banca Națională a Moldovei, care conține elementele bonului de casă pentru unitățile de schimb valutar (cu excepția numărului de identificare (de uzină) al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale și numărului de înregistrare al mașinii de casă și de control/imprimantei fiscale, atribuit de Serviciul Fiscal de Stat)

11. Recepționarea (colectarea) plăților fiscale obligatorii, precum și a plăților nefiscale de către Serviciul Fiscal de Stat și/sau primăriei, cu eliberarea documentelor de evidență strictă ale Serviciului Fiscal de Stat

12. Prestarea serviciilor de către avocați

13. Activitatea notarială

14. Activitatea executorului judecătoresc

15. Activitatea de mediator

16. Asigurarea alimentației elevilor și personalului din instituțiile de învățământ primar și secundar general pe durata anului de studii. La sfârșitul gestiunii zilnice se

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

întocmește documentul primar cu regim special – bonul de plată, care conține totalitatea operațiunilor economice efectuate

17. Comercializarea către populație a bunurilor și serviciilor de alimentație publică, inclusiv serviciile grupurilor sanitare mobile, în perioada desfășurării iarmaroacelor, expozițiilor, festivalurilor și diverselor măsuri cultural-sportive – în parcuri și străzi, precum și în alte locuri publice autorizate de autoritățile publice locale și/sau centrale, cu informarea Serviciului Fiscal de Stat. La sfârșitul gestiunii zilnice se întocmește documentul primar cu regim special –

bonul de plată, care conține totalitatea operațiunilor economice efectuate

18. Încasarea taxelor de aderare, cotizațiilor/cotizațiilor de membru, cu eliberarea bonului de plată

19. Încasarea amenzii la locul constatării contravenției, cu eliberarea chitanței

Notă:

Pentru genurile de activitate indicate la pct.12-15 se eliberează bonul de plată și/sau factura fiscală.

Respectiv, potrivit pct. 18 din Listă, **la încasarea taxelor de aderare, cotizațiilor/cotizațiilor de membru, permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea echipamentelor de casă și de control, dar cu eliberarea bonului de plată.**

În alte cazuri decât cele menționate în pct. 18 din Listă se va aplica echipamente de casă și de control.

Răspuns la întrebarea: Donațiile- cum trebuie raportate, înregistrate și, în general, cum trebuie corect primite. Procedura legală.

Răspuns:

Aspectul contabil: Conform Indicațiilor metodice

48. În organizațiile necomerciale apar particularități aferente contabilității bunurilor primite cu titlu gratuit sau procurate din contul diferitor surse de finanțare pentru transmitere altor beneficiari (de exemplu, persoanelor social vulnerabile, azilurilor de bătrâni, caselor de copii). Aceste bunuri pot fi înregistrate ca active – în conturi bilanțiere doar în cazul respectării criteriilor de recunoaștere stabilite de Standardele Naționale de Contabilitate. În celelalte cazuri bunurile respective se înregistrează în conturi extrabilanțiere.

49. Activele primite cu titlu gratuit, indiferent de destinația lor, se evaluează la costul de intrare, care se determină în baza actelor de donație, proceselor-verbale de primire – predare, facturilor, invoice și altor documente.

50. Costul de intrare a activelor primite în folosință temporară sau cu scopul transmiterii lor ulterioare altor beneficiari, se stabilește de către o comisie independentă conform documentelor de însoțire. În cazul în care documentele de însoțire lipsesc sau în acestea nu se indică valoarea activelor, aceasta se determină în baza:

1) valorii juste – în cazul primirii activelor de la rezidenții Republicii Moldova;

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

- 2) valorii în vamă – în cazul primirii activelor de peste hotarele Republicii Moldova;
- 3) valorii determinate în altă bază rezonabilă.

Imobilizări necorporale și corporale

52. Recunoașterea inițială a activelor imobilizate se efectuează pe obiecte de evidență al căror nomenclator se stabilește de organizație/reprezentanță de sine stătător. Activul primit ca donație sau procurat din contul mijloacelor donate/primate se recunoaște ca activ imobilizat sau circulant în funcție de scopul destinației ulterioare. În cazul procurării activului pentru utilizare continuă în activitatea organizației/reprezentanței, acesta se va recunoaște ca imobilizare. În cazul în care activul este destinat transmiterii altor beneficiari (cu excepția locațiunii), acesta va fi recunoscut și prezentat în bilanț ca element al activelor circulante și/sau al activelor transferabile.

Evaluarea inițială a fiecărui obiect se efectuează la costul de intrare, conform Standardelor Naționale de Contabilitate, ținând cont de prezentele indicații metodice.

54. Transmiterea în exploatare a imobilizărilor necorporale și corporale primite/procurate din contul mijloacelor cu destinație specială se contabilizează ca diminuare a finanțărilor și încasărilor cu destinație specială și majorare a fondului de active imobilizate.

55. Imobilizările necorporale și corporale primite/procurate de către organizația necomercială din contul mijloacelor nepredestinate se contabilizează ca majorare a imobilizărilor necorporale și corporale și a datoriilor curente, iar transmiterea în exploatare ca diminuare a datoriilor curente și majorare a fondului de active imobilizate.

Donații condiționate în formă nemonetară:

Dt 262 și Ct 537

Donații necomditeționate

Dt 123,211,262 etc și Ct 544

Dt 544 și Ct 3412 (în cazul icorporale puse în exploatare)

7. Care forma de organizare ar fi mai bună, mai convenabilă pentru proiectele care trebuie sa treacă în altă formă de organizare (SRL sau SA sau alte forme de activitate a persoanelor juridice)

Răspuns: este mai simplu din punct de vedere juridic de a înregistra o afacere prin forma „SRL”, potrivit Legii cu privire la SRL. nr. 135-XVI din 14.06.2007.

8. Rapoartele de munca, CIM și CDC, care e diferența etc... ?

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

Răspuns:

În conformitate cu prevederile art. 45 din Codul muncii nr. nr. 154-XV din 28.03.2003, contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat și angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcție, să respecte regulamentul intern al unității, iar angajatorul se obligă să-i asigure condițiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum și să achite la timp și integral salariul.

Toate aspectele aferente contractului individual de muncă sunt reglementate în Titlul III al Codului muncii.

Din punct de vedere fiscal privind utilizarea scutirii personale menționăm.

Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținând cont de scutițiile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern, potrivit prevederilor art. 88 alin. (1) din Codul fiscal.

Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 9 din Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 697 din 22 august 2014, scutițiile la care are dreptul contribuabilul rezident al Republicii Moldova se acordă fie la locul de muncă de bază, fie la locul de muncă prin cumul.

Locul de muncă de bază se consideră întreprinderea (inclusiv întreprinderea individuală și gospodăria țărănească (de fermier)), instituția, organizația la care, conform legislației în vigoare, se ține în evidență carnetul de muncă al angajatului.

Munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, pe baza unui contract individual de muncă distinct.

Astfel, scutițiile personale la care are dreptul contribuabilul se acordă fie la locul de muncă de bază, fie la locul de muncă prin cumul.

Totodată, din punct de vedere al impozitării menționăm că, potrivit art. 88 din Codul fiscal, retribuirea muncii se va impozita cu aplicarea cotei stabilite pentru persoanele fizice (12% art. 15 lit. a) CF).

De asemenea, pentru retribuirea muncii se va calcula primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, precum și contribuții obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat.

4.Descrierea scurtă a condițiilor:

Proiectul (AS) are ca scop creșterea nivelului de integrare socială și profesională a persoanelor din categorii defavorizate, prin crearea unei întreprinderi sociale, specializată în prestarea serviciilor de catering. Pentru atingerea scopului, au fost identificate 2 obiective, și anume:

- Dezvoltarea abilităților și competențelor practice în domeniul pregătirii bucatelor și deservirii pentru 10 persoane din categorii vulnerabile din mun. Bălți, prin organizarea cursurilor profesionale și internship în domeniu.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

- Facilitarea angajării în câmpul muncii a cel puțin 6 persoane din categorii defavorizate din mun. Bălți, prin înființarea unei întreprinderi sociale, specializată în producerea bucatelor, livrare și deservire.
- ONG a fondat o SRL în anul 2019. Proiectul este susținut și de FEE și de norvegieni. Norvegienii au transferat MB la contul SRL fondate, din care s-au făcut cheltuieli de pregătire/reparații pentru începerea realizării proiectului de antreprenariat social prin intermediul SRL. SRL s-a înregistrat benevol ca plătitor a TVA pentru a avea posibilitatea trecerii TVA în cont la activele/serviciile primite. În cadrul întreprinderii sociale vor activa persoane cu dizabilități. Viitorul personal a fost instruit.

!!!Activitatea economică se desfășoară de către SRL fondată de asociația obștească.

1. Reflectarea corectă în contabilitate a creării SRL (fondator-ONG).

Răspuns: S-a răspuns mai sus la această întrebare.

2. Cum se vor reflecta mijloacele bănești transferate de norvegieni la contul bancar a SRL pentru pregătirea condițiilor de activitate a proiectului? Inclusiv, momentele legate de impozitare.

Dt 243

Ct 6126 Alte venituri din activitatea operațională”

Pe parcursul suportării cheltuielilor se vor înregistra în

Dtl 7147 Alte cheltuieli operaționale, corespundând cu conturile respective (datorii, active circulante, salarii, etc).

Răspuns la întrebarea a doua: potrivit art. 20 lit. z²) din Codul fiscal, mijloacele bănești obținute din fondurile speciale și/sau **mijloacele financiare obținute sub formă de grant prin intermediul programelor aprobate de Guvern, utilizate conform destinației acestora** reprezintă sursă de venit neimpozabilă cu impozitul pe venit.

Astfel, doar grantul obținut prin intermediul programelor aprobate de Guvern nu se vor impozita. Granturile primite direct de la finanțatori se vor impozita în modul general stabilit.

În cazul în care finanțatorul a donat mijloacele bănești direct societății comerciale, indiferent de scopul transferului, acestea se vor reflecta la venituri și vor fi supuse impozitării pe principii generale:

3. Se vor trece în cont TVA pentru bunurile și serviciile procurate cu scop de pregătire a condițiilor/reparații/?

Răspuns:

Potrivit art. 102 alin. (1) din Codul fiscal, în cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

materiale, serviciile procurate (inclusiv transmise în cadrul realizării contractului de comision) pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător.

Astfel, dacă acțiunea „**pregătire a condițiilor/reparații**” este legată de efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, atunci se va permite deducerea TVA aferent valorilor materiale, serviciilor procurate de furnizori plătitori ai T.V.A.

5. Descrierea scurtă a condițiilor:

Prin proiectul AS se intenționează crearea unei întreprinderi sociale orientate spre integrarea grupurilor vulnerabile din comună pe piața muncii și dezvoltarea pe termen lung a comunității prin asigurarea populației cu servicii sociale diversificate, calitative, permanente și accesibile. Serviciile și produsele oferite: sala de ceremonii; spalatorie; cantina socială. Ca rezultat circa 200 de persoane vor avea posibilitatea de a primi prânzuri calde la cantina socială, servicii la spălătoria publică, socializare la sediul întreprinderii sociale, precum și instruire în diferite domenii.

!!!Activitățile proiectului aferent AS se desfășoară deja prin intermediul SRL. Au intrat în faza stabilă pînă la pandemie. Situația de urgență a stopat toată activitatea.

6.Descrierea scurtă a condițiilor:

Activitățile de bază din proiect cuprind deschiderea unei linii de producere a cuielor de construcție pe teritoriul depozitului Asociației, în orașul Ialoveni, vinderea acestora și asigurarea surselor de venit necesare bunei funcționări a cantinei sociale mobile din cadrul programului social pentru beneficiarii din raionul Ialoveni.

Activitatea economica va fi desfasurata in cadrul asociatiei obstesti.

- 1. Ne inteesează tot ce e legat de TVA și antreprenoriatul social, sau TVA și activitatea comercială a ONG-urilor, în cadrul proiectelor de antreprenoriat sociale și în afara acestora.**

Răspuns:

Înregistrarea subiectului impozabil se efectuează conform art. 112 din Codul fiscal după cum urmează:

(1) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exceptînd instituțiile de învățămînt publice, **este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 milioane de lei**, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completînd formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai tîrziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

(2) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător are dreptul să se înregistreze în calitate de contribuabil al T.V.A. dacă el preconizează efectuarea livrărilor impozabile de mărfuri sau servicii. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a fost depusă la Serviciul Fiscal de Stat cererea de înregistrare, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(1).

(3) La înregistrarea subiectului impozabil, Serviciul Fiscal de Stat este obligat să i elibereze certificatul de înregistrare, aprobat în modul stabilit, cu indicarea:

- a) denumirii (numelui) și adresei juridice ale subiectului impozabil;
- b) datei înregistrării;
- c) codului fiscal al subiectului impozabil.

(4) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricăror 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depășește 1,2 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol.

Astfel, dacă ONG nu este înregistrat ca plătitor TVA, atunci TVA aferent mărfurilor, serviciilor se va reflecta la costul acestora, potrivit SNC „Stocuri”.

7.Descrierea scurtă a condițiilor:

Obiectivul principal al proiectului este obținerea unui profit lunar care va fi integral folosit la funcționarea Centrului de zi pentru copii cu dizabilități. Dimensiunea de bază prin intermediul căreia va fi realizat obiectivul este prestarea serviciilor de recuperare și reabilitare de calitate contra cost (masaj, kinetoterapie).

!!!Activitatea economică este desfășurată în cadrul asociației.

Răspuns: Potrivit art. 52 din Codul fiscal, în cazul în care ONG desfășoară activitate economică prevăzută de statutul acestui ONG, atunci aceștia sunt scutiți de impozit pe venit, cu condiția utilizării profitului obținut în scopurile prevăzute de statut.

8.Descrierea scurtă a condițiilor:

ONG își propune crearea unei afaceri sociale de producere și comercializare a produselor apicole. Scopul social al afacerii este de a dezvolta noi surse de finanțare a serviciilor sociale pentru copiii cu autism.

Răspuns: În acest scop urmează de a completa statutul ONG cu tipul de activitate economică menționată, cu scopul de a fi scutiți de impozitul pe venit, conform prevederilor art. 52 din Codul fiscal. Totodată, mijloacele financiare obținute din activitatea menționată urmează a fi utilizate doar în scopuri prevăzute de statut.

9.Descrierea scurtă a condițiilor: „Sera agricolă”

Pina cind activitatea de AS se desfășoară în cadrul ONG (în special:instalarea și pregătirea de lucru a serelor și alte lucrări necesare).

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

1. Este în drept ONG să desfășoare activitate comercială (de antreprenoriat social) în cadrul ONG? Deoarece fondarea unei SRL crează dificultăți suplimentare (cheltuieli administrative, personal adăugător pentru administrarea activității, impozitarea profitului înainte de al transfera fondatorului (ONG)...etc dezavantaje).

Răspuns: Legislația în vigoare nu interzice ONG de a desfășura careva activități economice în scopul obținerii surselor suplimentare privind atingerea scopurilor de bază a ONG (activități de binefacere).

2. Cum se reflectă donațiile pentru proiect în cadrul SRL?

Răspuns: Potrivit Legii contabilității și SNC

3. Profitul transferat fondatorului –ONG, se impozitează? Doar se îndreaptă pentru realizarea scopurilor statutare ale ONG? Sau se va transmite conform art.36 din CF?

Răspuns: În conformitate cu prevederile art. 90¹ alin. (3¹) din Codul fiscal, persoanele specificate la art.90 rețin și achită la buget un impozit în mărime de:

- 6% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, cu excepția celor aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din dividende, inclusiv sub formă de acțiuni sau cote-părți, aferente profitului nerepartizat obținut în perioadele fiscale 2008–2011 inclusiv;
- 15% din suma retrasă din capitalul social aferentă majorării capitalului social din repartizarea profitului net și/sau altor surse constatate în capitalul propriu între acționari (asociați) în perioadele fiscale 2010–2011 inclusiv, în conformitate cu cota de participație depusă în capitalul social;

Prevederile de la liniuțele întâi și a doua din alineatul menționat se aplică și în cazul dividendelor achitate prealabil pe parcursul perioadei fiscale.

Astfel, inclusiv și în cazul fondatorului ONG, din dividendul îndreptat spre achitare se va reține impozitul pe venit în modul general menționat mai sus.

Aplicarea art. 36 din Codul fiscal va permite la deducere doar 5% din obiectul impozabil al SRL.

Dar profitul SRL oricum va fi necesar de al repartiza fondatorului ONG sub formă de dividende, din care va fi necesar de a reține la sursa de plată impozitul pe venit - 6%.

10. Descrierea scurtă a condițiilor:

„Integrarea economică a persoanelor din grupurile vulnerabile din ---- (Crearea unui atelier de croitorie).

În cadrul ONG s-a creat un atelier de croitorie cu implicarea persoanelor vulnerabile din sat. Persoanele respective au confecționat haine, dar pandemia a oprit vânzările, produsele au rămas nerealizate.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

ONG a primit în perioada de urgență o comandă pentru confecționarea măștilor de protecție. Materialul pentru măști a fost primit cu titlu gratuit. Au elaborat pentru confecționarea mastilor un business plan+calcularea costului +adaosul comercial.

1. Care este modalitatea corectă de documentare și înregistrare în contabilitate a operațiunilor de realizare a măștilor prin farmacii?

Răspuns: Potrivit Legii contabilității și SNC.

În scopuri fiscale:

Potrivit art. XX din *Legea nr. 60 din 23.04.2020*, privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, prin derogare de la prevederile *Codului fiscal*, **contribuabili** au dreptul la deducerea oricăror donații, atât în formă monetară, cât și nemonetară, efectuate pe parcursul anului 2020 pentru combaterea infecției cu Coronavirus (COVID-19) la conturile bancare deschise de Ministerul Finanțelor în acest sens sau către instituțiile medico-sanitare publice.

Prevederile art.21 alin.(5) din *Codul fiscal* nu se aplică donațiilor prevăzute la alin. (1). (art. XX alin. (2) din *Lege*)

Astfel, ***donațiile efectuate de către contribuabili pentru combaterea infecției cu coronavirus (COVID-19) la conturile bancare deschise de Ministerul Finanțelor în acest sens sau către instituțiile medico-sanitare publice vor fi permise la deducere în mărimea efectiv suportată.***

Această acțiune este specifică pentru perioada anului 2020 ca urmare a situația epidemiologică (COVID-19).

Cu toate că potrivit statutului ONG nu este prevăzut acordarea ajutorului filantropic instituțiilor medicale, în conformitate cu art. XX din *Legea nr. 60 din 23.04.2020*, acesta va recunoaște la deducere toată suma ajutorului filantropic. Prevederile art. XX din *Legea nr. 60 /2020* este aplicabilă și pentru ONG, deoarece se conformă noțiunii de contribuabili¹. Totodată, instituția medico-sanitară publică este scutită de impozitul pe venit, potrivit art. 51 din *Codul fiscal*.

11. Descrierea scurtă a condițiilor:

„Creativ Cafe inspiră și te motivează să crezi!”

Proiectul reprezintă o activitate de AS realizată în formă de Creativ Café (unde se adună doamne-mesterițe, care sub umbrela ONG confecționează diverse produse). Astfel, aceste meșterițe nu au nevoie de patentă, e rezolvată problema localului pentru lucru, se asigură cu materie primă necesară, de asemenea se asigură realizarea produselor confecționate, etc.

¹ Art. 5 pct. 2) *Contribuabil, subiect al impunerii* – **persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să calculeze și/sau să achite la buget orice impozite și taxe, penalitățile și amenzile respective; persoană care, conform legislației fiscale, este obligată să rețină sau să perceapă de la altă persoană și să achite la buget plățile indicate.**

Art. 5 pct. 1) **Persoană** – orice persoană fizică sau juridică.

Art. 5 pct. 4) **Persoană juridică** – orice societate comercială, cooperativă, întreprindere, instituție, **fundatie, asociatie**, inclusiv creată cu participarea unei persoane străine, și alte organizații, cu excepția subdiviziunilor organizațiilor nominalizate ce nu dispun de patrimoniu autonom și a formelor organizatorice cu statut de persoană fizică, potrivit legislației.

This project is funded
by the European Union

Technical Assistance to support CSO
development in the Republic of Moldova

EuropeAid/138197/DH/SER/MD-Relaunch
(Contract No: 2017/388-484)

A project implemented by a
KMOP led consortium

1. Este posibil a legaliza activitatea de AS (IS) în cadrul ONG? ONG a depus cerere la Agenția de înregistrare a Intreprinderilor sociale incluzând activitățile de catering și cafeneaua pentru doamnele meșterițe. La Agenție li s-a spus ca nu se permite înregistrarea IS în cadrul ONG. Este adevărată această afirmație?

Răspuns: Potrivit Legislației în vigoare, scopul de bază al ONG este desfășurarea activităților filantropice. Totodată, ONG poate desfășura activitate economică, stabilită de statutul acestuia, cu utilizarea profiturilor în scopul atingerii sarcinii de bază (acordul ajutorului filantropic).

Conform art.3 din Legea nr.845/1992 **cu privire la antreprenoriat și întreprinderi**, forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea. Conform art.36² din aceeași lege,

2. Angajarea corectă a meșterițelor în ONG. În care poziții/funcții ar fi cel mai corect să lucreze meșterițele în cadrul acestui proiect de AS? Cum trebuie corect să fie organizat sistemul de remunerare a muncii lor din banii obținuți în urma vânzării produselor finite?

1. Formele legale de realizare ale AS și particularitățile lor (în cadrul ONG, în cadrul SRL, SA, ÎI).
2. Particularitățile impozitării în cadrul AS, în funcție de forma organizatorică-juridică (TVA, impozitul pe venit).
3. Utilizarea MCC (vânzări, donații).
4. Transmiterea bunurilor cu titlu gratuit/doanții/în capitalul social (ONG-SRL; ONG-ONG; ONG-persoană fizică; persoană fizică-ONG)- documentarea, impozitarea.